

Document de poziție al Camerei de Comerț și Industrie a României privind - Președinția Română la Consiliul Uniunii Europene -

Pentru prima dată în istorie, la 1 ianuarie 2019 România va prelua Președinția Consiliului Uniunii Europene (PRES CONS UE). Această perioadă de șase luni va fi marcată de evenimente importante care vor contribui la reformarea și întărirea viitoarei Uniuni Europene, respectiv adoptarea noului Cadru Financiar Multianual post-2020, alegerile pentru Parlamentul European și, cel mai probabil, ieșirea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din UE.

În acord cu prioritățile României la Președinția Consiliului UE, Camera de Comerț și Industrie a României (CCIR) consideră necesară acordarea unei atenții speciale pilonului privind sporirea creșterii economice, coeziunii, competitivității și conectivității (Europa Convergenței). Această prioritate, alături de celelalte trei (Europa siguranței, Europa, actor global și Europa valorilor comune) aplicate pe deplin vor contribui la întărirea legăturilor între statele membre în spiritul obiectivelor și valorilor europene care, în cele din urmă, vor conduce la consolidarea poziției Uniunii Europene drept cel mai important actor economic la nivel global.

1. Stimularea investițiilor publice și private ⇒ creștere economică sustenabilă

CCIR susține modelul de creștere economică generată de investiții publice și private, în detrimentul uneia bazate pe consum. Planul de Investiții pentru Europa, cunoscut drept Planul Juncker, reprezintă una dintre soluțiile viabile propuse de Comisia Europeană în vederea îmbunătățirii climatului investițional, alături de alte măsuri importante cum ar fi asigurarea unor reglementări previzibile, eliminarea blocajelor pentru investiții și aprofundarea pieței unice.

Investițiile și achizițiile publice ineficiente, precum și disponibilitatea redusă a serviciilor de e-guvernare reprezintă cele mai semnificative obstacole în calea stimulării creșterii economice și a productivității.

Între conceptele de competitivitate și investiții există o relație de interdependență, motiv pentru care considerăm oportun ca statele membre UE să contribuie la îmbunătățirea cadrului investițional pentru sporirea investițiilor publice în domenii care generează creștere economică, cum ar fi *infrastructură, sănătate, educație, cercetare și inovare, eficiență energetică și sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii*. În vederea finanțării investițiilor strategice în aceste sectoare cheie, CCIR încurajează companiile, entitățile din sectorul public, băncile naționale etc. să acceseze resursele Fondului European pentru Investiții Strategice (FEIS), care din 2018 și-a propus majorarea investițiilor totale la 500 de miliarde EUR pentru următorii doi ani. De remarcat este că FEIS contribuie, de asemenea, la atingerea unui alt obiectiv european - crearea locurilor de muncă. Din iulie 2015 până în noiembrie 2017, investițiile în sectoarele cheie menționate mai sus au contribuit la crearea a peste 300.000 de locuri de muncă.

2. Consolidarea și extinderea Uniunii Economice Monetare

Condiția prealabilă pentru crearea locurilor de muncă, pentru creșterea economică, pentru investiții și echitate socială în întreaga Uniune Europeană este reprezentată de o zonă euro puternică și stabilă. Din punct de vedere economic, aderarea la zona euro reduce riscurile valutare, sporește comerțul între statele membre, reduce costurile de tranzacționare, creează rețele industriale mai puternice și, nu în ultimul rând, oferă diversitate și prețuri stabile pentru consumatori. Din aceste considerente, CCIR este ferm convinsă că aderarea la zona euro reprezintă opțiunea corectă pentru dezvoltarea statelor pe termen mediu și lung, precum și pentru consolidarea economică a acestora. Condițiile care califică un stat pentru a adera la zona euro se referă la îndeplinirea criteriilor economice de convergență de la Maastricht, respectiv: stabilitatea prețurilor, finanțe publice solide și sustenabile, rata dobânzilor pe termen lung și stabilitatea cursului de schimb.

În vederea consolidării Uniunii Economice Monetare, sunt binevenite cele două instrumente recomandate de Comisia Europeană în propunerea de Cadru Financiar Multianual post-2020, respectiv un nou *program de sprijin pentru reforme*, care – cu un buget total de 25 de miliarde de euro – va oferi sprijin financiar și tehnic tuturor statelor membre pentru realizarea reformelor prioritare, în special în contextul semestrului european și o *funcție europeană de stabilizare a investițiilor*, care va contribui la menținerea nivelului investițiilor în cazul șocurilor asimetrice majore. De pe urma acestor instrumente vor beneficia, inclusiv, statele care momentan nu sunt în zona euro, însă care intenționează să adopte moneda comună.

Considerăm că aceste reforme vor contribui nu doar la întărirea rezilienței zonei euro, ci și a întregii Uniuni Europene.

3. Susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii

Sectorul întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) reprezintă peste 99% din totalul companiilor din UE, respectiv din România. Asigurarea finanțării sectorului IMM în Cadru Financiar Multianual post-2020 este crucială pentru sprijinirea antreprenoriatului și reducerea insolvenței în rândul noilor afaceri. Acest lucru poate fi realizat prin asigurarea unui acces cât mai amplu la piața unică europeană pentru toate companiile.

Simplificarea condițiilor de accesare a finanțărilor europene este necesară în special pentru sectorul IMM-urilor și a start-up-urilor, iar autoritățile publice naționale și europene trebuie să aibă în vedere dezvoltarea unui cadru accesibil pentru afacerile din toată Uniunea Europeană. În acest sens, CCIR susține dezvoltarea cu succes a Uniunii Piețelor de Capital care ar contribui la extinderea gamei de opțiuni pentru finanțarea companiilor.

De asemenea, în sprijinul IMM-urilor, CCIR susține dezvoltarea și asigurarea unui cadru fiscal predictibil, a unui cadru legislativ de stimulare a start-up-urilor, prin implementarea măsurilor de debirocratizare și dezvoltare a unei piețe digitale funcționale, care ar genera peste 415 miliarde de dolari anual la economia UE. Noile companii de tip start-up sunt esențiale pentru stimularea creșterii economice. La nivelul UE, întreprinderile mici și mijlocii angajează între 2-3 persoane și produc 58 de cenți la fiecare euro ca valoare adăugată, motiv pentru care antreprenorii cu planuri de afaceri promițătoare trebuie sprijiniți prin asigurarea și oferirea unor opțiuni sigure de finanțare.

Nivelul scăzut al digitalizării întreprinderilor frânează nivelul de productivitate și de competitivitate. În conformitate cu indicele DESI (Digital Economy and Society Index), care₂

reprezintă gradul de digitalizare a economiei și a societății din cele 28 de țări ale Uniunii Europene, România se află pe ultimul loc, cu un scor agregat de 33,21 %, în timp ce pe primul loc se află Danemarca, cu un scor agregat de 70,68.

4 . Diversificarea oportunităților de internaționalizare pentru IMM-uri

Prosperitatea europeană depinde de un sistem economic deschis și bazat pe norme, în condiții de concurență echitabilă, pe care diplomația economică a UE continuă să le promoveze. Printre elementele constitutive ale comerțului mondial liber se numără acordurile de liber schimb cuprinzătoare negociate sau aflate în curs de negociere între Uniunea Europeană și alți actori internaționali, precum Japonia, Mexic, Mercosur, India, Australia, Noua Zeelandă și Chile. Întrucât noua generație de acorduri comerciale contribuie la intensificarea comerțului de bunuri, a serviciilor și investițiilor, acestea vin în sprijinul cu precădere al IMM-urilor, creând oportunități și locuri de muncă atât pentru exportatori, cât și pentru importatori.

Având în vedere că două treimi din afacerile din UE se fac cu alte state membre, iar România se bazează în proporție de 76% pe comerțul intracomunitar, considerăm că este deosebit de important să susținem intensificarea procesului de negociere a termenilor acordurilor de liber schimb între UE și state terțe, datorită multiplelor beneficii pe care aceste acorduri le aduc.

CCIR consideră că promovarea extinderii și liberalizării politicii comerciale a UE va transmite un semnal puternic la nivel mondial în favoarea obiectivelor ambițioase ale UE de a consolida sistemul comercial multilateral, de a crea cel mai potrivit cadru legal pentru mediul de afaceri din UE, în detrimentul actualelor tendințe protecționiste.

5. Interconectarea rețelelor europene de transport

Infrastructura reprezintă unul dintre cei mai importanți piloni care contribuie la buna dezvoltare a unui stat. Construirea unei rețele naționale de infrastructură performantă și conectată va consolida coeziunea teritorială și va stimula investițiile care, în cele din urmă, vor genera locuri de muncă și creștere economică.

CCIR semnalează lipsa progreselor în ceea ce privește implementarea proiectelor de infrastructură din România. Deficiențele guvernantei, întârzierile în domeniul achizițiilor publice, obstacolele birocratice compromit pregătirea proiectelor de înaltă calitate și executarea acestora la timp. O mai bună absorbție a fondurilor UE alocate pentru perioada 2014-2020 ar putea juca un rol esențial în îmbunătățirea cheltuielilor dedicate proiectelor de infrastructură.

În contextul în care România va deține PRES CONS UE, considerăm esențială promovarea implementării coridoarelor de infrastructură pan-europene și, nu în ultimul rând, ale celor care tranzitează România, respectiv:

- **Coridorul IV (Rin-Dunăre)** care asigură legătura continentală est-vest între țările continentale care leagă Franța de Germania, Austria, Slovacia, Ungaria, România și Bulgaria de-a lungul Dunării până la Marea Neagră. Acest coridor traversează teritoriul României pe multiple dimensiuni de transport – rutier, aerian, naval și feroviar. *Partea rutieră* leagă punctul de frontieră Cenad cu Arad, Timișoara, Sibiu, Pitești, București și, în cele din urmă, Constanța. Conectivitatea pe același coridor este completată prin două *aeroporturi* la Timișoara și București, iar la *nivel naval* vor avea de beneficiat porturile din Drobeta-Turnu Severin, Calafat, Giurgiu, Cernavodă, Galați și Constanța. Componenta

feroviară a acestui coridor cuprinde porțiuni din partea de vest a țării (Arad, Timișoara), centru (Brașov), și sud (Craiova, București, Constanța).

- **Coridorul VII Orient/ Mediterana de est** care va conecta Europa Centrală și de Sud (Praga – Viena – Bratislava - Constanța – Vidin – Sofia – Salonic – Atena) de celelalte state membre UE. Acest coridor traversează România pe ruta Arad, Timișoara, Drobeta-Turnu Severin, Craiova și Calafat.

De asemenea, întărirea securității energetice la nivel european prin implementarea proiectelor de interconectare ar trebuie să se afle pe agenda de priorități a Președinției Române la Consiliul UE. Realizarea gazoductului BRUA - unul dintre Proiectele de Interes Comun ale Comisiei Europene - va putea servi drept un exemplu de succes pentru sporirea producției de energie în Uniunea Europeană, diversificarea rutelor/ statelor furnizoare și, în cele din urmă, pentru întărirea securității energetice regionale. Gazoductul va putea transporta atât resursele de gaze azere care vor veni prin Coridorul de gaze sudic, cât și din Marea Neagră, unde potrivit ultimelor estimări există rezerve de circa 200 miliarde metri cubi. În plus, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii energetice naționale, resursele naturale existente în Marea Neagră și poziționarea geografică reprezintă atuurile care ar putea propulsa România să se transforme într-un hub energetic regional, respectiv un garant al securității energetice pentru statele din Europa Centrală și de Est.

Prin organizarea primei ediții a Forumului de Afaceri al Inițiativei celor Trei Mări (ITM), Camera de Comerț și Industrie a României își asumă angajamentul de a promova și contribui cu sprijinul comunității de afaceri și a factorilor de decizie din cele 12 state membre ai ITM la implementarea proiectelor regionale din trei sectoare de infrastructură prioritare atât pentru Uniunea Europeană, cât și pentru Inițiativa celor Trei Mări, respectiv: energie, transport și digitalizare.

6. Brexit

În contextul ieșirii Marii Britanii din Uniunea Europeană, CCIR susține integritatea și consolidarea pieței unice și a Uniunii Europene ca proiect politic și economic.

CCIR este interesată de menținerea, pe cât posibil, a *status-quo*-ului în perioada post-Brexit, respectiv păstrarea unui nivel redus al barierelor tarifare și non-tarifare în comerțul de bunuri și servicii, reguli și proceduri cât mai practice și simple, garantarea drepturilor cetățenilor UE stabiliți legal în Marea Britanie, precum și a cetățenilor din Regatul Unit stabiliți în UE.

În consecință, având în vedere că ieșirea Marii Britanii din UE va afecta mediul de afaceri din Uniunea Europeană care face comerț sau operează în Regatul Unit, precum și pe cel britanic care desfășoară activități de comerț în spațiul comunitar, susținem demersurile Uniunii Europene de a încheia un acord comprehensiv cu Marea Britanie după părăsirea Uniunii Europene, care să reflecte și să protejeze interesele economice ale statelor membre, precum și drepturile cetățenilor europeni.